

Магнезит в старшом paleozoiku pri Mníšku nad Hnilcom

PAVOL GRECULA, JÁN KOBULSKÝ

Магнезиты нижнего палеозоя при Мнишке над Гнилцом (Спишско-гемерские рудные горы)

В буровой скважине MPV-8 (глубина 1419 метров) в центральной части Спишско-гемерских рудных гор была в глубине 834—886 метров пробурена толща мелко и крупнозернистого магнезита. Содержание MgO колеблется от 39 до 44 %, SiO₂ от 1,14 до 5 % а FeO от 3 до 6 %.

Магнезиты находятся в хлористо-серицитовых сланцах с прослойками диабазовых вулканокластиков. Эти магнезиты можно включить в раковецкую серию нижнего палеозоя, который тектонически находится под нижним палеозоем гелницкой серии.

Magnesite in the Early Paleozoic sequence near Mníšek nad Hnilcom (Spišsko-geemerské rudohorie Mts., Eastern Slovakia)

A layer of fine-to coarse-grained crystalline magnesite rock has been found to occur in the 1,419 m deep MPV-8 borehole in 834—886 m depth interval. The borehole is located in the central part of the Spišsko-geemerské rudohorie Mts.

The MgO content of the magnesite ranges between 39—44 %, the silica content is 1.14 to 5 % and FeO fluctuates between 3 and 6 %. Magnesite occurs within chlorite—sericite phyllite with basic pyroclast intercalations. The rock suite may be ranged into the Rakovec development of the Early Paleozoic occurring here in the tectonic underlier of the Gelnica development of similar age.

V oblasti Mníška nad Hnilcom je záporná gravimetrická anomália, ktorú v súvislosti s hľadáním pokračovania polymetalického stratiformného zrudnenia z oblasti Jalovičieho vrchu do tohto priestoru overil aj vrt MPV-8 (hĺbka 1419 m). Vrtom sa zistili zaujímavé údaje objasňujúce geologickú stavbu a ložiskovú problematiku oblasti.

Stratiformné zrudnenie je tu už len v okrajovej pyritovej zóne, ktorá je v rovnakej rudonosnej polohe ako na Jalovičom vrchu.

V hĺbke 834—886 m sme zistili svetlosivý masívny magnezit. Prevláda hrubokryštalický magnezit, ale bežné sú aj polohy drobnokryštalického magnezitu a celkom zriedkavo aj medzivložky dolomitu. Tenké polohy (5—10 cm) magnezitu sú aj

v zelenkavých fylitoch v tesnom podloží hlavnej polohy magnezitu. Vzťah k okolným horninám je normálny a úklon okolo 30°.

Obsah hlavných chemických komponentov: MgO sa pohybuje od 39 do 44 %, najčastejšie okolo 42 %; SiO₂ kolíše od 1,14 do 5 %, zvyčajne okolo 2 %; FeO je v rozsahu 3–6 %.

Najkvalitnejší je drobnokryštalický magnezit. Vyšší obsah SiO₂ zapríčiňujú tenké (1–2 cm) žilky kremeňa. Kde žilky nie sú, je obsah SiO₂ okolo 1,5 %.

Magnezit sa vyskytuje v prostredí zelenkavých fylitov, ktoré sú pelitické, miestami s trieskovitým lomom a zriedkavo s vložkami fialových fylitov a bazických vulkanoklastík. Takýto komplex hornín je asi 6 km severnejšie v Lacemberskej doline, kde patrí do rakoveckého vývoja staršieho paleozoika. Z toho vychádza, že aj vo vrte MPV-8 patrí spodná časť prevítaného súvrstvia do rakoveckého vývoja, ktorý je pod súvrstviami gelnického vývoja.

Zistenie magnezitov vo vrte MPV-8 a hornín podobných rakoveckému vývoju vysvetľuje pásmo väčšej hustoty a zvýšenej hodnoty magnetického poľa, ktoré sa ťahne naprieč Spišsko-gemerským rudohorím v smere Gelnica–Smolník.

Geologický prieskum Košice

MINERALIA SLOVACA — časopis Slovenskej geologickej spoločnosti a slovenských geologickoprieskumných organizácií, ročník 12, číslo 3, jún 1980.

Vydáva Geologický prieskum, n. p., 052 80 Spišská Nová Ves v n. p. ALFA, vydavateľstve technickej a ekonomickej literatúry, Hurbanovo nám. 3, 893 31 Bratislava, tel. 3314 41 až 45.

Adresa redakcie: Geoprieskum — Mineralia slovaca, p. p. A-21, Jesenského 6, 040 51 Košice, tel. 21197. Vedúci redaktor: Ing. Ján Bartalský, CSc., zástupca: RNDr. Pavol Grecula, CSc., Registračné číslo: SÚTI 9/11. Vychádza 6-krát ročne. Tlačia Východoslovenské tlačiarne, n. p., Švermova 47, 040 67 Košice. Objednávky adresujte redakcii časopisu. Imprimované dňa 13. 6. 1980. Cena jednotlivého čísla Kčs 15.—, ročné predplatné Kčs 90.—.

Suscriptions and correspondence concerning advertisements be sent to SLOVART Ltd. Leningradská 12, 896 26 Bratislava.

The Mineralia slovaca is also available on an exchange basis. For details please write to the Editor Mineralia slovaca, P. O. Box A-21, 040 51 Košice, Czechoslovakia.

© ALFA, vydavateľstvo technickej a ekonomickej literatúry, Bratislava 1980.